

EK-jurylid met oog voor efficiënte koe

Mark Nutsford zet tijdens het EK in Libramont deze maand de mooiste koeien van Europa op volgorde. De ervaren jury en Britse melkveehouder werkt in eigen land bewust aan naamsbekendheid voor zijn excellente Riverdane-veestapel om zo hoge verkoopprijzen te realiseren. Verdubbeling van de veestapel, fokken op efficiënte koeien en de bouw van een volledig geautomatiseerde stal moeten het bedrijf nog toekomstbestendiger maken.

TEKST JAAP VAN DER KNAAP

‘E lke dag zie ik het beeld van de Britse true-type-koe hier in de keuken staan. Het herinnert me er steeds aan dat dit het type koe is waar we naar streven met onze fokkerij.’ Melkveehouder Mark Nutsford wijst naar het gegoten koebeeld dat op de schoorsteenmantel boven de oven staat. De Britse veehouder uit Middlewich wil meteen aan het begin van het gesprek de vraag maar beantwoord hebben hoe in zijn ogen de ideale koe eruit moet zien. De 55-jarige Nutsford is immers de eenmansjury die deze maand tijdens het EK in Libramont de zwartbonte koeien op volgorde zet. ‘Het true-type-beeld is ontworpen door experts, door boeren, fokkers, dierenartsen. Het is het ideaalbeeld van een holsteinkoe die op zo’n efficiënt mogelijke manier melk produceert. Als ik jureer, probeer ik daarom de koeien in de ring te vergelijken met dit type en wil ik fokkers uitleggen waarom ik hun koe een bepaalde plaats geef in de rubriek.’ Nutsford laat een stilte vallen wanneer hem gevraagd wordt naar details van het type koe dat hij vooraan plaatst in de rubriek. ‘In elk belangrijk holsteinland is het true type in de basis gelijk, alleen op detailniveau zijn er kleine verschillen. Maar we willen allemaal een balansrijke, efficiënte koe met goede uiers en benen. Daar zal ik ook niet van afwijken.’

Mark en Susan Nutsford met
aan het halster Sahara
Sanchez Ambrosia 3

Mark Nutsford mag in zijn antwoorden over zijn jurywerk op het EK wel een beetje diplomatiek lijken, maar de sympathieke melkveehouder is niet voor niets gevraagd om de koeien in Libramont op volgorde te zetten. Hij heeft veel ervaring en jureerde op tal van keuringen door heel Europa, waaronder ook de HHH-show in 2013.

Keuringsdeelname belangrijker dan ooit

Ook in eigen land heeft Mark Nutsford met de veestapel die hij samen met zijn vrouw Susan heeft, een grote staat van dienst. In de stal bereikten vier koeien de score van 97 punten, de veestapel behoort al sinds jaren tot de meest productieve koppels in de regio en in het keuringscircuit grossieren hun koeien in titels. De meest recente kampioenschappen komen voor rekening van Sahara Sanchez Ambrosia 3, een met 94 punten ingeschreven Sanchezdochter, die in maart nog won tijdens de Borderway Dairy Expo. 'Een echte melkmachine', zo roemt Nutsford haar, omdat Ambrosia na negen maanden nog altijd meer dan 50 kg melk geeft en in keuringsconditie verkeert. 'Ze is nog niet geïnsemineerd, dat scheelt in productie. Maar

BEDRIJFSPROFIEL

eigenaren	: Mark en Susan Nutsford
aantal koeien	: 140
aantal stuks jongvee	: 140
aantal hectare	: 130
aantal medewerkers	: 2
305 dagenproductie	: 11.117 4,21 3,19

drie keer per dag melken helpt ook om de productie hoog te houden.'

De showkoeien krijgen bovendien naast het gemengde melkveerantsoen onbeperkt hooi gevoerd en dat zorgt volgens Nutsford er ook voor dat de koeien een scherpe keuringsconditie houden. 'Meedoen met keuringen is voor ons relevanter dan ooit', stelt Nutsford, wanneer hij naar de groep van acht showkoeien wijst die buiten in een ruime kraal lopen. Ze hebben alle ruimte, veel frisse lucht en onder een afdak een comfortabele ligplaats van stro. 'Social media kunnen er tegenwoordig voor zorgen dat onze koeien bij honderdduizenden bekend worden. En dan overdrijf ik niet. Vorig jaar was de UK Dairy Show een dag trending topic op social media in Groot-Brittannië. Als je daar wint, gaan foto's en je naam de hele wereld over. Daar kan geen advertentie tegenop.'

Die showresultaten en naamsbekendheid zijn een onderdeel van een belangrijke bedrijfstak van Riverdane, het bedrijf van Nutsford: de verkoop van vee. 'Een melkveebedrijf heeft twee inkomstenstromen: melkgeld en veeverkoop. Aan de melkprijs kan ik niets veranderen, maar op de prijs van vee heb ik zelf alle invloed. Daarom zijn we daarop gaan focussen. Goede keuringsresultaten zorgen er mede voor dat ik een hogere prijs kan vragen voor koeien die onze stalnaam dragen.'

Verkoop van hele veestapel gaf kansen

Aan de basis van de goede keuringsresultaten staat niet alleen een goede verzorging, maar ook internationaal bekende koefamilies. Zo investeerde Nutsford

in bekende Noord-Amerikaanse koefamilies als Roxy, Black Rose, Atlee en James Rose. Maar net zo makkelijk verkoopt Nutsford zijn koeien. Sterker nog, in 2008 verkocht hij, op een paar stuks jongvee na, de hele 200 koppen tellende veestapel aan het bekende Britse fokbedrijf Willsbro. 'We hadden al een mooie veestapel opgebouwd, maar dit was een echte kans voor ons. Met het geld konden we de melkstal renoveren, een nieuwe ligboxenstal bouwen en een veestapel van helemaal onderop weer opbouwen uit internationale koefamilies waar ik echt vertrouwen in had', zo legt Nutsford uit.

Na de verkoop van de veestapel bouwde Nutsford inderdaad een indrukwekkende nieuwe veestapel op. Via aankoop van embryo's of vee molk hij weer snel 90 koeien. Al die tijd, en ook nu nog, bleef hij actief werken aan de bedrijfstak van het spoelen van embryo's. Samen met een partner heeft hij het bedrijf Celltech Embryo Transfer, waarvoor hij vijf dagen per week door heel Groot-Brittannië reist om koeien te spoelen of embryo's in te zetten. Jaarlijks voeren ze 600 et-sessies uit, waarvan ongeveer 35 op het eigen bedrijf.

Tot vorig jaar was er nog een derde bedrijfstak in de vorm van de ki-organisatie Kingstreet Sires. 'Daarmee zijn we tien jaar terug gestart, eigenlijk uit frustratie. Ki-organisaties hadden nauwelijks interesse in onze stieren of gaven te lage prijzen', legt Nutsford uit. 'Onze focus heeft altijd op koefamilies gelegen, zowel aan vaders- als aan moederszijde. Bij gebrek aan belangstelling vanuit de ki-wereld zijn we daarom sperma gaan winnen en verkopen van stieren waar wij vertrouwen in hadden.' Het bleek al snel succesvol, maar het managen van alle werkzaamheden rondom de verkoop van rietjes werd wel

Veel aandacht en ruimte is er voor de jongste kalveren

Het Britse true-type-model waar Nutsford koeien mee vergelijkt tijdens zijn jurywerk

een hele belasting. Daarom werd het bedrijf vorig jaar verkocht aan ki-organisatie Cogent.

Groeien naar 200 koeien en robots

Terug naar de koeien in de stal. In de diepe zandboxen liggen stuk voor stuk grote, sterk geuierde en vooral indrukwekkende koeien. Met gepaste trots wijst Nutsford een aantal aan en benoemt hun afstamming. Voor het voerhek ligt een gemengd rantsoen van mais en gras dat goed is voor een 305 dagenproductie van 11.117 kg melk met 4,21% vet en 3,19% eiwit.

Dat was vorig jaar hoger, maar er stroomden recent veel vaarzen in. 'We hebben afgelopen jaren steeds 90 koeien gemolken, maar op dit moment zijn het er 140. Via eigen aanwas willen we volgend jaar 200 koeien melken',

legt Nutsford de toekomstplannen uit. 'We zijn van plan om een nieuwe stal te bouwen met een automatisch voersysteem en vier melkrobots.' De belangrijkste reden voor deze groei is dat Nutsford met zijn huidige twee medewerkers meer melk wil produceren met dezelfde arbeid. 'De wereld verandert. Is het nog wel van deze tijd om van je personeel te vragen om drie keer per dag een paar uur in de melkstal te staan?' Nutsford geeft zelf het antwoord: 'Medewerkers kunnen elders met minder inspanning hetzelfde of meer geld verdienen. We moeten als sector wel zorgen dat we het werk op een melkveebedrijf aantrekkelijk houden. Moderne technieken dragen daaraan bij.'

Nutsford geeft aan dat hij een hoge productie nastreeft en fokt op efficiënte koeien. 'We hebben hier een van de laagste melkprijzen van Europa, dan moet je wel efficiënt omgaan met de productiemiddelen, zoals voer en gebouwen. Als je investeert in een ligbox voor een koe, is de investering rendabeler wanneer de koe 50 liter geeft in plaats van 30. Je moet wel commercieel blijven denken, ook in fokkerij.' Nutsford houdt graag het kengetal kg melk per levensdag voor ogen. 'Een hoge dag- en levensproductie horen daarbij. Ons doel is dat de koeien in vijf lactaties meer dan 60.000 kg melk hebben gegeven.'

De mooiste keuring van de wereld

Voor Nutsford is de aantrekkelijkheid van het boerenvak het werken met de koeien. Paringen maken, koeien sho-

wen in de ring en jureren, mensen ontmoeten. Hij is veel op pad voor het et-werk en prijst een aantal maal zijn vrouw Susan als 'superwoman', omdat zij samen met de medewerkers het meeste werk op het bedrijf en de administratie rondzet.

Nutsford geeft aan dat hij enorm uitkijkt naar het jureren in Libramont. 'Met 6000 mensen op de tribune is de druk wellicht hoger dan op een andere show, maar ik vertrouw op mijn ervaring', zo reageert hij op de vraag of hij nog speciale voorbereidingen treft. 'Ik kijk er erg naar uit om de mooiste koeien van Europa te zien die optimaal getoiletteerd in de ring zullen verschijnen.'

Van Nutsford alle lof voor de cowfitters en de diervverzorgers. 'Natuurlijk mogen uiers niet te vol en moeten we diervelzijn respecteren. Daarover is geen twijfel. Maar als fokker wil je wel dat de koe op haar mooist gepresenteerd wordt. Als een winkelier appels wil verkopen, dan poetst hij ze toch ook op en presenteert hij ze zo mooi mogelijk?'

Op de vraag wanneer hij tevreden terug kan kijken op zijn jurywerk in Libramont, reageert hij na enig aandringen bescheiden. 'Ik hoop dat ik aan het eind van de dag veel mensen blij heb kunnen maken. Dat bezoekers een mooie dag hebben gehad en fokkers voelen dat ik hun koeien op de juiste manier geplaatst heb. Het is belangrijk dat iedereen met een goed gevoel naar huis gaat. En voor mij? Voor mij is het een enorme eer dat ik mag jureren op een van de mooiste shows van de wereld.' |

▲ Sahara Sanchez Ambrosia 3 kreeg 94 punten en won recent op twee Britse keuringen